

Bildandet av aktiebolag och bolagsordning

Den nya aktiebolagslagen 1.9.2006

För de nuvarande bolagsordningarnas del bör beaktas att de gällande bolagsordningarna inte behöver ändras på basis av bestämmelserna i den nya aktiebolagslagen som trädde i kraft 1.9.2006. Om det finns sådana bestämmelser i bolagsordningen som står i strid med den nya aktiebolagslagen ska bestämmelserna i aktiebolagslagen givetvis tillämpas. Med andra ord ska lagen tillämpas före bolagsordningen. Bildandet av aktiebolag har ändrats i och med den nya aktiebolagslagen. Man upprättar inte längre en stiftelseurkund och håller ett konstituerande möte, utan detta ersätts med upprättande av ett avtal om bolagsbildning.

Revision

En ny revisionslag träder i kraft 1.7.2007. De viktigaste ändringarna är precisering av revisorns ansvar, professionalisering av revisionsarbetet och revidering av revisorernas rapportering. Beträffande bestämmelsen om revisorer i bolagsordningen konstateras i den nya revisionslagen att OFR-revisorer enligt övergångsbestämmelsen kan anlitas som revisorer i kommunala aktiebolag fram till år 2012. Detaljerade uppgifter fås till exempel på Oy Audiator Ab:s webbplats www.audiator.fi

Pensionsförsäkring

Aktiebolag, föreningar och stiftelser kan med vissa begränsningar ansluta sig som medlemssamfund i Kommunernas pensionsförsäkring. Ansökan om detta görs hos Kommunernas pensionsförsäkring som fattar beslut i saken. Till medlemssamfund i Kommunernas pensionsförsäkring kan fr.o.m. 1.1.2007 ansluta sig ett aktiebolag eller en stiftelse där en eller flera kommuner eller en samkommun har bestämmanderätt och med vars hjälp produceras sådana funktioner som skötseln av kommunernas lagstadgade uppgifter förutsätter eller som direkt stödjer dessa.

I bolagsordningen för ett aktiebolag som ansluter sig som medlem behöver fr.o.m. 1.7.2007 inte som tidigare finnas ett förbud mot överlåtelse av aktier. Se närmare www.keva.fi

Handelsregistrets anvisningar

Bildandet av ett aktiebolag sker bäst om man följer handelsregistrets anvisningar. Anvisningarna finns på www.prh.fi/sv/ > handelsregistret > aktiebolag > grundande > etableringspaketet för aktiebolag. Ett kommunalt bolag bildas i praktiken med hjälp av anvisningsmall B. I andra kapitlet i aktiebolagslagen finns bestämmelser om bildande av aktiebolag.

I paketet ingår ett avtalsformulär för avtal om grundande (i och med aktiebolagslagen som trädde i kraft 1.9.2006 slopades stiftelseurkunden och det konstituerande mötet). Anteckning om räkenskapsperioden 1.1 – 21.12. (och vid behov ett omnämmande om att den första räkenskapsperioden löper ut 31.12.2007).

Mall för bolagsordning

Bland mallarna för bolagsordning finns det alltså skäl att tillämpa mall B och med hänsyn till de kommunala bolagens särdrag kunde bolagsordningen för ett aktiebolag för vattentjänster se ut så här:

Bolagsordning

- § 1 Bolagets firma är Havukankaan Vesi Oy
- § 2 Bolagets hemort är Havukangas.
- § 3 Bolagets verksamhetsområde består av ordnandet och skötseln av vattentjänster inom Havukangas område, och för sin verksamhet kan bolaget planera, äga och bygga, sköta och upprätthålla vattentjänstverk och ledningsnät för vattentjänsterna. Bolaget kan äga fastigheter och aktier.
- § 4 Bolaget har en styrelse som omfattar fem ordinarie ledamöter. Varje ledamot har en personlig ersättare. Styrelseledamotens mandattid löper ut vid slutet av den första ordinarie bolagsstämman efter valet.
- § 5 Bolaget har en verkställande direktör. Med verkställande direktören ingås ett direktörsavtal.
- § 6 Bolaget har en ordinarie revisor och en revisorssuppleant. Om revisorn är en revisionsammanslutning som har godkänts av Centralhandelskammaren eller Handelskammaren, behöver revisorssuppleant inte väljas. Revisorernas uppdrag fortgår tills vidare.
- § 7 Kallelse till bolagsstämma ska utfärdas tidigast två månader och senast en vecka före stämman skriftligen till varje aktieägare vars adress är känd för bolaget.
- § 8 Ordinarie bolagsstämma ska hållas årligen inom sex månader från räkenskapsperiodens utgång på den dag som styrelsen bestämmer.

Vid den ordinarie bolagsstämman ska fattas beslut om:

- 1 fastställande av bokslutet;
- 2 användningen av den vinst som balansräkningen utvisar;
- 3 ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören;
- 4 vid behov val av styrelse och revisor.

- § 9 Aktieägare och bolaget har rätt att lösa in en aktie som övergår från någon annan ägare än bolaget till en annan.

Primär inlösningsrätt har aktieägaren. Om flera aktieägare vill utöva sin inlösningsrätt delas aktierna mellan dem, som önskar lösa in aktier, i proportion till deras aktieinnehav. Om aktierna inte delas jämnt, delas de aktier som blir kvar med lott mellan dem som önskar inlösning. Bolaget har inlösningsrätt om ingen av aktieägarna löser in de övergående aktierna.

I övrigt tillämpas på inlösen bestämmelserna i aktiebolagslagen.

Aktiebolaget som allmännyttigt samfund

Under de senaste åren har kommunerna bildat en del aktiebolag i form av allmännyttiga samfund, särskilt yrkeshögskolor. Då ska vikt fästas vid verksamhetsområde, dividendutdelning och resursfördelning i det fall att bolaget upplöses. I bolagets verksamhet ska under alla omständigheter det syfte eftersträvas som fastställts i lagen och i bolags-

ordningen, liksom kontinuitet i verksamheten, vilket även tryggar fordringsägarnas rättigheter.

I en bolagsordning ska följande bestämmelser ingå:

- 1) Bolagets verksamhetsområde är att vara huvudman för yrkeshögskolan X och äga eller genom hyrning disponera över läroanstaltsfastigheter och byggnader. Avsikten med bolagets verksamhet är inte att inbringa aktieägarna vinst. Den vinst som bolagets bokslut eventuellt inbringar ska årligen överföras till ett vinst- eller förlustkonto och användas för att utveckla yrkeshögskoleutbildningen.
- 2) Bolaget delar inte ut dividend.
- 3) Vid upplösning av bolaget ska bolagets nettotillgångar i sin helhet överföras på det samfund som är huvudman för yrkesutbildningen.

Se bland annat 22 och 23 § i inkomstskattelagen och 4 § i mervärdesskattelagen.

Betalning av aktie genom apport

Om teckningspriset betalas helt eller delvis med andra tillgångar (apportegendom) i stället för med pengar ska tillgångarna i överlåtelseögonblicket ha minst samma ekonomiska värde för bolaget som betalningen. Ett omnämmande om apportegendomen kan tas in i avtalet om bolagsbildning eller tas med som bilaga att hänvisa till. I utredningen ska för det första apportegendomen och betalningen för den specificeras. Vidare ska utredas vad som inverkar på värderingen av egendomen och vilka metoder som iakttagits vid värderingen. Utredningarna behövs för att en godkänd revisor ska kunna ta ställning till värderingen av egendomen. Se närmare www.prh.fi/sv/ > handelsregistret > aktiebolag > grundande > apport.

Överlåtelseskatt

För överlåtelse av fastighet betalas överlåtelseskatt. Förvärvaren är skattskyldig. Med stöd av bestämmelsen i 4 § i lagen om överlåtelseskatt ska skatt betalas bland annat för överlåtelse av fastighet till aktiebolag. Detta gäller försäljning och överlåtelse av fastighet i form av apportegendom till aktiebolag. Beakta att fastighet är ett brett begrepp. Det som föreskrivs om fastigheter i 5 § i lagen gäller också bland annat områden, byggnader och konstruktioner.

I samband med kommun- och servicestrukturen reformen bestämdes bland annat om temporär skattefrihet vid kommuners strukturarrangemang (9.2.2007/171) och temporär skattefrihet vid vissa strukturarrangemang inom utbildningen (9.2.2007/171). Artiklar om detta finns i till exempel Kuntalehti nr 10/2007 "Varainsiirtoverolain tilapäinen muutos voimaan".

Vi vill fästa uppmärksamhet vid att skattefriheten gäller överlåtelser för fullföljande av en genomförandeplan i enlighet med 10 § i lagen om kommun- och servicestrukturen reformen (169/2007) och därför ska fastighetsarrangemang i anslutning till denna reform i mån av möjlighet nämnas i kommunernas utredningar och genomförandeplaner.

Som bilaga medföljer paragraf 43 b och 43 c om temporär skattefrihet i lagen om överlåtelseskatt.

BILAGA Paragraf 43 b och 43 c om temporär skattefrihet i lagen om överlåtelseskatt